

جامعه اسلامی دانشجویان
دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

نشریه آرمان ما
سری جدید؛ شماره پنجم
اردیبهشت ماه ۱۴۰۰

@Lp_jad_ut

همه باید در صحنه باشید

این تکلیف است که چه وکیل بخواهید تعیین کنید و چه رئیس جمهور بخواهید تعیین کنید، باید در صحنه باشید؛ عذری ندارید که بروید کنار بنشینید.

صحیفه امام؛ ج ۱۵، ص ۱۵

...

پولیتیکه

...

قدر قدر

...

مذاکره در وقت اضافه

...

چرا نظارت؟!

...

مرد میدان یا دیپلمات خندان

دیباچه

ز بیگانه تمنا نکنیم!

سخن سردبیر

پس از مواجهه ایران و غرب در عصر قاجار، یکی از پدیده‌هایی که به زعم عده‌ای در سیمای ارمغانی نوظهور از دیار غرب عاید ما شد، پدیده انتخابات بود. برای آنان که در راه «غربیزه» شدن حتی به موی سر و نوک پای خویش رحم نکرده بودند، بی‌شک این اتفاق هدیه‌ای آسمانی - از آسمان غرب نه آسمان معنا - قلمداد می‌شد. بعضی از علما نیز کوشیدند که سوغات تازه‌رسیده را کالایی بومی جلوه دهند که گویی تنها زمانی - هرچند طولانی - از دست ما رفته بود و آن زمان پس از برهه‌ای فراق به آغوش خویش باز آمده بود؛ چنان که مرحوم میرزای نائینی در کتاب تنبیه‌الامه و تنزیه‌المله شاهی قرآنی بر این مطلب می‌آورند که «هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا» (سوره یوسف، آیه ۶۵). در مقابل اما بودند کسانی که ظاهر زیبای امر در منظرشان کافی نمی‌نمود، بلکه از اختلاف مبانی دو رویکرد مردم‌سالارانه در جهان اسلام و جهان غرب بانگ برداشتند.

جدا از سیر تاریخی پر فراز و فرود این مسئله، امروز ما در نظام جمهوری اسلامی ایران - نه یک کلمه کم نه یک کلمه زیاد - شاهد مردم‌سالاری دینی هستیم که بحث تفصیلی پیرامون چیستی آن را «این زمان بگذار تا وقت دگر». مخلص کلام آن که میزان رأی ملت است. و اینک مواجهیم با یکی از تاثیرگذارترین مسائل در سرنوشت کشور و آن انتخابات ریاست جمهوری است.

آن چه در این ۸ سال گذشت ثمره انتخاب بود و آنچه خواهد آمد نیز چنین است. باید دید، شنید و اندیشید و دیگران را به چنین مسیری سوق داد که به راستی «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» (سوره رعد، آیه ۱۱).

نشریه آرمان ما

سری جدید؛ شماره پنجم؛

اردیبهشت ماه ۱۴۰۰

جامعه اسلامی دانشجویان دانشکده

حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

مدیر مسئول و سردبیر:

امیر مهبد اسفندی

هیئت تحریریه:

محمدحسین عسگری

مهدی گلستانی

رامین رجبی

محمدحسن اله دین

محمدحسن مرادی

طراح:

محمدرضا زراعتیان

جامعه اسلامی دانشجویان

دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

پولیتیکه

جستاری تاریخی پیرامون چالش‌های مواجهه ما با غرب

محمدحسن مرادی

سیاست خارجی ما - که این روزها بحثش داغ است - به کسب منفعت برای استیلا مدرنی با محدوده‌ای خاص از طول و عرض جغرافیایی محدود می‌شود؟ یا نه! برای امت اسلام و مظلومان در ملل مستضعف شهید تقدیم می‌کند و میدان‌سازی می‌کند؟

لیبرالیسم امروز انگی بر یک جناح خارج از رده است اما مال‌سازی لیبرالیستی برخی نهادها موجب افتخار در کارنامه انتخاباتی نامزدها است!

تناقض‌هایی بسیار است؛ نه در پی آن بر آییم که از فرق سر تا نوک پا فرنگی شویم نه آن گونه بایست زیست که پیش از قاجار! انقلاب اسلامی تمام نشده است؛ در جانشینی افراد سیاسی شاید؛ اما در علم، سیاست، اقتصاد، فرهنگ، مدیریت و چندین مورد دیگر که هرروز اخبار آن را می‌شنویم، خیر. جایگزین ما برای علوم غربی چیست؟ سیاست سکولاری که جریان دارد با کدام نظریه‌ها مستحیل در سیاست اسلامی می‌شوند؟ حقوق پوزیتیو جعل‌انگاران را چگونه در دعوای مجلس شورا و شورای نگهبان دآوری کنیم؟ سلبریتیسم - که ترکش انفجار بنفش آن هنوز در بدن ما درد را فزون می‌کند - چگونه ملجأ جناح‌ها شد؟ اصلاً طبقه متوسط مذهبی چطور گاهی حاضر است از آرمان انقلاب و اسلام برای مقاصد خودش عبور کند؟

در جایگزین‌آوری، آن‌چنان که امام خمینی (ره) انقلاب کرد، باید دعوا را از سطح جناح‌ها و عملکردها گذر داد، فکری تاریخی کرد، دعوای فلسفی راه انداخت، ادبیات را دگرگون کرد، رؤیایها را ساخت، بار دیگر خود را دید، جهان را فهمید و البته تغییر داد. شاید ادامه داشته‌باشد...

یوسف‌خان مستشارالدوله در «یک کلمه» می‌نویسد: تدوین چنین کتابی (قانون اساسی) ممکن است، خصوصاً در دیوانی که اجزاء آن از رجال دانش و معرفت و ارباب حکمت و سیاست باشند همه کتب معتبره اسلام را حاضر و جمله کود(قانون) های دول متمدنه را جمع کنند و در مدتی قلیل کتابی جامع نویسند.

آن چنان که برمی‌آید، شگفتی یا رعب یا هر عامل دیگری که انظار ما را به خیرگی در برابر غرب متوجه ساخت، خواست تا در مدتی قلیل، ترکیبی از کتب معتبره اسلامی به انضمام کودهای دول متمدنه در کتابی جامع گرد آوریم و پشتیبانی آن را نیز از تحصن در سفارت‌های خارجه بگیریم اما گویی که درک ما هنوز ناقص یا سطحی از تمدن جدید، مشروطه مشروعه را یادآور می‌شویم؛ به آن صورت که پولیتیکه نصفی لاتین و نصفی عربی در متون مشروطه به کار رفته است.

به هر گونه، آن چنان که کلاه نمدی و کراوات در عکس‌های قاجار نمایان است، این تناقض تا الآن هم ادامه پیدا کرده است. ایده انقلاب اسلامی و جمهوری اسلامی خود کوششی برای استحاله تمدن جدید و

ابزار آن در متن شریعت بوده، موفقیت‌هایی کسب کرده یا هنوز با ساختاری به ارث رسیده از فرنگ، به راه خود ادامه می‌دهد.

کابینه‌های تکنوکرات که بعد از یک دهه از انقلاب سر برآوردند، خود نمایان‌کننده مسئله‌ای حل نشده در ساختار حکمرانی سیاسی ماست، تخصص یا تعهد؟! تخصص به آن معنایی ظهور یافته که فارغ از نگاه ایدئولوگ و دینی متخصصی را در مناصب تکنیکی بنشانیم و فقط از او حل مسئله بخواهیم و تعهد نیز به آن معنا که نهادهایی تنها از طریق مصاحبه‌های سیاسی و عقیدتی نیرو جذب کنند.

قدرِ قدر

گفتاری در خصوص شب قدر و وجه اهمیت آن

مهدی گلستانی

سمت درک الهی است. در آمادگی برای شب قدر مهم ترین امر روابط اجتماعی است. اگر در روابط اجتماعی ما اندازه گیری عقلانی معانی والهی نشود، تعالی صورت نمی گیرد، زیرا ظرف وجودی هنوز به قدر درک آن حقایق نرسیده است. اگر فردی که هزارگونه ظلم کرده، در مال مردم به ناراستی تصرف کرده، هزاران نوع گناه و فحشا به دست او محقق شده در شب قدر توقع داشته باشد که با آه و ناله ای تعالی پیدا ممکن نیست، زیرا آمادگی وجودی لازم در آن فرد تحقق نیافته است.

پس در شب قدر باید متوجه قدر وجود خود شویم، یعنی چه؟ یکی فهم وجود خود نسبت به خداوند که به این معنا است که بیاییم تا چه حد می توانیم تعالی پیدا کنیم و دیگری در روابط اجتماعی با دیگران و با هم نوعان انسانی خود که رعایت حقوق اجتماعی پیش نیاز و پله هایی است برای رسیدن به درک حقیقت شب قدر. ابتدا باید خود را اندازه گیری کرد و گرفتاری های حق الناسی خود را بر طرف کرد تا بتوان به اندازه فهم حد تعالی خود رسید و از حکومت شهوات انسانی خارج شد. این جا است که توبه در شب قدر بسیار معنا پیدا می کند و یکی از الزمات رسیدن به درک حقیقت شب قدر محسوب می شود.

قدر در لغت به معنای اندازه و اندازه گیری است. اما معنای اصطلاحی قدر عبارت است از ویژگی هستی و وجود هر چیز و چگونگی آفرینش آن. به عبارت دیگر اندازه و محدوده وجودی هر چیز «قدر» نام دارد. استاد مطهری در تعریف قدر فرموده اند:

«قدر به معنای اندازه و تعیین است. حوادث جهان از آن جهت که حدود و اندازه و موقعیت مکانی و زمانی آنها تعیین شده است، مقدمه به تقدیر الهی است.»

با روشن شدن معنای قدر امکان فهم حقیقت شب قدر نیز میسر می شود. شب قدر شبی است که همه مقدرات در آن تعیین می شود. در این شب که شب نزول قرآن به شمار می آید، امور خیر و شر مردم، ولادت، مرگ، روزی، حج، طاعت، گناه و خلاصه هر حادثه ای که در طول سال واقع می شود، تقدیر می گردد. این شب شبی ناشناخته است و این ناشناختگی به دلیل عظمت آن شب است. شب قدر نمایانگر این است که در هر گامی باید اندازه گیری عقلانی والهی صورت گیرد و یکی از موانع و اسباب درک نکردن حقیقت آن رها نشدن و آزاد نشدن نفس ما از دیون و حقوق مردمی است که مانع آزادی روح و حرکت روح به

مذاکره در وقت اضافه

دور چهارم مذاکرات، تلاشی برای بازگشت آمریکا به برجام

رامین رجبی

و خواستار دیدار مستقیم با طرف ایرانی بودند ولی طرف ایرانی مذاکره مستقیم را ضروری ندانست. همچنین سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در اظهاراتش گفت که مسیر پیشرفت و به نتیجه رسیدن سخت و طولانی است.

طرف ایرانی در اظهاراتی بیان داشته است که این مذاکرات در جهت تامین منافع ملی و بدون هیچ جهت گیری ای به صورت فشرده و تمام وقت اجرا می شود، اما این مذاکرات طبق سابقه چیزی جز مضرات ملی به دنبال نداشته است و به اصطلاح آبی بوده که در هاونگ کوفته شده است.

با وجود توانمندی های دیگر در این عرصه، تصمیم تیم سیاستگذار بر امر مذاکره بوده است. اکنون که بنا است مذاکرات دنبال شود، تیم مذاکره کننده باید سعی کند عزت سیاسی و اقتدار ملی را در این مذاکرات حفظ کرده، به یک توافق دو طرفه در این مذاکرات برسد. خواسته ایران لغو تحریم های غیر قانونی علیه این کشور است. پس بهتر است این امر در ابتدا صورت گیرد و سپس به ادامه مذاکرات پرداخته شود.

همانطور که در قبل گفته شد طرف آمریکایی معتقد است کار زیاد و طولانی برای این امر لازم است و این طور که برداشت می شود بایدن و تیم سیاست خارجه اش به این زودی به دنبال رفع تحریم ها نیستند و سعی در گرفتن امتیازات بیشتر از ایران دارند. بنابراین طرف ایرانی باید سعی در حفظ منافع ملی در این مذاکرات داشته باشد و اگر با طرف غربی به نتیجه ای رسید این منافع در توافقش و همچنین در عمل نمود پیدا کند.

اخیراً دور جدید مذاکرات در وین با حضور گروه های اعزامی از کشورهای عضو برجام برای احیای این توافق آغاز شد. آمریکا هم که در اردیبهشت سال ۱۳۹۷ به تصمیم رئیس جمهور اسبقش (دونالد ترامپ) از برجام به طور رسمی خارج شده بود، به طور غیر مستقیم در این مذاکرات حضور دارد. به گفته هر دو طرف هر دو گروه به طور جدی به پای میز مذاکره آمده، سعی در رفع و حل مشکلات و به ثمر رساندن خواسته های خود دارند.

گروه های اروپایی طرف اصلی مذاکرات نیستند و واسطه بین طرف آمریکایی و طرف ایرانی قرار دارند. این طور که برداشت می شود این گروه ها خواستار برگشت دوباره آمریکا به برجام بوده و به این رخداد خوش بین هستند. طرف ایرانی خواستار رفع تمام تحریم ها و فشارهای اعمال شده از ناحیه مقابل است و طرف غربی کاهش درصد غنی سازی نیروگاه های هسته ای ایران را هدف اصلی این مذاکرات قرار داده است.

پس از خراب کاری در سایت هسته ای نطنز، ایران درصد غنی سازی اورانیوم نیروگاه های خود را به ۶۰ درصد رساند و تجهیزات جدیدی را در مجموعه هسته ای خود به کار برد. این اقدام برای کشورهای عضو برجام و آمریکا حساسیت هایی را ایجاد کرد و در اظهارات مقامات مختلف این کشورها بیم آن می رود که ایران به سلاح هسته ای و بمب اتم دست یابد و در نگاه دو طرف گویا مذاکرات بهترین راه برای به اجماع رسیدن در این خصوص است.

مقامات آمریکایی این مذاکرات را یک گام رو به جلو دانستند

چرا نظارت؟!

بررسی مبانی نظارت و پایشگری در انتخابات

محمدحسن اله دین

نظام سیاسی در یک راستا و در یک شعاع حرکت کنند، منابع را در راه تحقق یک سری اهداف مشترک به کار گیرند و به گونه‌ای هماهنگ و سازمان‌یافته به سوی دست یافتن به ارزش‌های مطلوب خویش حرکت کنند.

همانگونه که یاد شد عنصر هماهنگی و هم‌نوایی در نظام سیاسی نقش کلیدی در راه تحقق اهداف و ماندگاری نظام سیاسی دارد. از این جهت نحوه انتخاب مقامات در نظام‌های مردم‌سالار که بر پایه آرا عمومی بنا شده‌اند می‌تواند موضوع مهمی در سپهر سیاسی یک جامعه باشد. اصولاً هر نظام سیاسی تلاش می‌کند تا افراد و مقاماتی را در مناصب و جایگاه‌های کلیدی و تاثیرگذار قرار دهد که به لحاظ فلسفه سیاسی با آن هماهنگ و موافق باشند. از سوی دیگر مقامات سیاسی طبعاً باید دارای یک سری خصوصیات و ویژگی‌های رفتاری و عملی باشند تا شایستگی قرارگیری در مناصب و جایگاه‌های مهم را پیدا کنند؛ ویژگی‌هایی چون توانایی مدیریتی، تعهد، انضباط و ... از این حیث هیچ نظام سیاسی‌ای در دنیا پیدا نمی‌شود که افراد و مقامات را بدون سنجش و بررسی به لحاظ شایستگی فکری (هماهنگی ایدئولوژیک) و عملی (صلاحیت‌های کارکردی) به مناصب و مقامات عالی‌برگزیند.

طبیعت نظام سیاسی اقتضا می‌کند که در گزینش مقامات و نهادها هرچند که از سوی آرای ملت انتخاب می‌شوند نظارت و از ورود افراد ناصالح و ناشایست به عرصه سیاسی جلوگیری کند و نهایتاً زمینه را برای انتخاب فرد اصلح فراهم آورد. اصل نظارت و پایش‌گری در کلیه نظام‌های سیاسی امری فراگیر و شایع است. اینکه فردی با ایدئولوژی دینی در حکومتی سکولار به قدرت برسد، به همان اندازه غیر منطقی و ناموزون با سایر ارکان است که شخصی سکولار در حکومتی دینی منصبی به دست آورد. اما مصادیق پایش و نظارت در سایر نظام‌های سیاسی چگونه است؟ در آینده به این پرسش پاسخ خواهیم داد...

اندک اندک در حال نزدیک شدن به موسم انتخاب هستیم. انتخابات معمولاً در آمیخته با بحث‌ها و گفتگوهای اساسی و سرنوشت‌سازی است که لحظه به لحظه تنور انتخابات را داغ و داغ تر می‌کند.

چرایی نظارت و پایشگری انتخاباتی در نظام‌های سیاسی از جمله مهمترین این بحث‌هاست که مکرراً در محافل گوناگون مورد بحث و گفتگو قرار گرفته، اما حساسیت و اهمیت بحث به قدری است که بررسی و تتبعات تازه‌ای می‌طلبد.

نظام سیاسی مجموعه عناصر و عوامل به هم پیوسته، هماهنگ و معطوف به تحقق اهداف است. هر نظام سیاسی بر اساس جهان‌بینی و ایدئولوژی خاصی که فلسفه سیاسی نامیده می‌شود تشکیل شده و بر اساس همین فلسفه اهداف خاصی را دنبال می‌کند. مهم در راه تحقق اهداف هماهنگی، سازگاری و هم‌نوایی عناصر مختلف در نظام سیاسی است. عناصر و مولفه‌های سیاسی همان ساختارها، قواعد و مقامات سیاسی هستند که برآیند هم‌نوایی و هماهنگی این عناصر و مولفه‌ها در مجموع موجب نظم و سامان سیاسی است که خود بستر تحقق فلسفه و اهداف نظام سیاسی است.

اگر در نظام سیاسی عناصر متشکله به نحوی ناهماهنگ و ناهمسو حرکت کرده، اراده‌های خویش را در جهات مختلف و در جهت تحقق اهداف متفرقه به کار گیرند، نتیجه چیزی جز بی‌نظمی و آشفتگی سیاسی نخواهد بود. در فضای آشفته منابع به هدر می‌رود، اهداف محقق نمی‌شود و در نهایت هویت وجودی نظام سیاسی دچار استحاله و فروپاشی می‌گردد. اگر در یک نظام سیاسی هر مقام و نهاد بخواهد مسیر، اهداف و منافع خویش را دنبال کند در اندک زمانی کل نظام دچار اضمحلال و نابودی می‌گردد.

اصولاً زمانی اهداف و آرمان‌های برآمده از فلسفه سیاسی تحقق پیدا می‌کنند که اراده‌های گوناگون موجود در ساختارها و مقامات

مرد میدان یا دیپلمات خندان

تحلیلی پیرامون اوضاع سیاسی اخیر جامعه

محمد حسین عسگری

میدان، دیپلماسی، صوت لو رفته آقای ظریف، ایران اینترنشنال، تاریخ شفاهی، ممنوع الخروج شدن آقای آشنا و ... کلمات پرتکرار این روزهای رسانه‌ها و محافل را تشکیل داده‌اند و البته موضوع آن قدر مهم است که حتی برخی برای عدم موضع گیری و اظهار نظر درباره آن متهم دانسته می‌شوند. در اهمیت موضوع و لزوم بررسی دقیق و موشکافی آن هیچ شکی نیست و شاید به همین دلیل بتوان آن را بهترین گزینه برای به چالش کشیدن اذهان مردم و تغییر نتیجه انتخابات دانست.

صوت به ظاهر لو رفته از دکتر ظریف که برای هر کس از قبل هم قابل پیش بینی بود، واکنش تند و صریح علاقه‌مندان به حاج قاسم و خصوصاً انقلابیون را در پی داشت. جدا از تمام خبرها و تحلیل‌های منتشر شده در این باره و بازتاب بسیار گسترده و شاید غیر عادی این خبر در رسانه‌های بیگانه اتفاقی که رخ داد، به حاشیه رفتن مسأله مذاکرات وین از تیتراژ اخبار بود. در طول ریاست جمهوری آقای روحانی و دقت به تیتراژ مسائل خبری متوجه شدیم که انگار در این دولت به جز درباره وزارت امور خارجه برای سایر وزارتخانه‌ها خبری از برنامه و تحول خاصی نیست و گویی تمام اخبار باید در همان امور خارجه خلاصه شود. مجلس هم که با دقت مذاکرات وین را رصد می‌کرد، حالا مشغول رسیدگی به موضوع صوت به ظاهر لو رفته شده است.

برگشت دوباره آمریکا به برجام قبل از انتخابات ایران برای آمریکا موضوعیت دارد، چون می‌داند اگر دولت بعدی انقلابی باشد، این اتفاق غیر ممکن خواهد بود. در حالی

که آمریکا بارها ثابت کرده است در خروج از قراردادهای هیچ ابایی ندارد و هر وقت اراده کند دوباره می‌تواند از آن خارج شود. آمریکایی‌ها و اصلاح‌طلبان بهتر از هر کس دیگری می‌دانند که تنها راه نجات و کورسوی امید برای پیروزی اصلاح‌طلبان در انتخابات امسال یک قهرمان‌سازی خیلی سریع از این دولت و سوءاستفاده دوباره و دوباره از حافظه تاریخی مردم است. افزایش غیر عادی قیمت‌ها و کاسبی کلان دولت از بورس خیلی راحت می‌تواند باعث شود در عرض یک ماه ورق برگردد و مذاکرات وین به نتیجه برسد. آمریکا برخی از تحریم‌ها را موقتاً و به ظاهر لغو کند. دولت دوباره قیمت‌ها را کاهش دهد و کاسبی خود را از بورس وارد بازار کند. قیمت‌ها به طور ناگهانی افت محسوس پیدا کند و مردم هشت سال عملکرد و مدیریت بسیار ضعیف این دولت را دوباره فراموش کنند. دولت و وزیر امور خارجه -جناب دکتر ظریف- قهرمان معرفی بشوند. آقای ظریف تبرئه بشود و دیپلماسی بر میدان پیروز شود.

چیزی که بنابر تجربه تاریخی ثابت شده دشمنی همیشگی آمریکا با ایران و منافع آن بوده است. باید دید آیا دوباره مردم فراموش می‌کنند نتیجه توافقی که با دولت آمریکا و نه شخص اوباما بسته شد چه بود و چه بر سر مردم آورد؟ آیا فراموش می‌کنند وعده‌های اقتصادی روحانی را در سال ۹۶ وقتی که ترامپ رئیس جمهور آمریکا شده بود؟ آیا فراموش می‌کنند نتیجه اعتماد چندین و چند باره اصلاح‌طلبان به غرب را به جای اعتماد به داخل مرزهای کشور؟ و آیا عوض می‌کنند جای مرد میدان را با دیپلمات خندان؟

جامعه اسلامی دانشکده حقوق
و علوم سیاسی دانشگاه تهران

آرمانسازما

راه های ارتباطی با ما :

@Lp_jad_ut

@jad_ut

@jad.ut

جهت همکاری در نشریه نیز

می توانید به آیدی زیر پیام دهید:

@Lp_jad_ut_pr

برای عضویت در کانال میتوانید

کد QR را اسکن کنید .

فردا کی حیات

قسم به خدای کعبه و سگارشدم